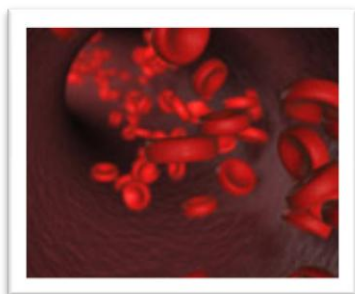

Educatia Pacientului

Incompatibilitatea ABO si Rh

Incompatibilitatea ABO si Rh este un element important in urmarirea evolutiei sarcinii la femeia gravida. Exista situatii cand organismul mamei poate produce anticorpi impotriva propriului copil. Este vorba despre incompatibilitatea intre sangele mamei si al copilului aflat in uter.

FORMARE MEDICALA
PROGRAM DE EDUCATIE MEDICALA CONTINUA

Care sunt cauzele bolii?

Grupele sanguine O, A, B si AB se determina pe baza prezentei sau absentei anumitor proteine speciale, A si B la suprafata globulele rosii. Cei care au grupa O nu au aceste proteine, cei care au grupa A au proteina A, cei care au grupa B au protein B iar cei care au grupa AB IV au ambele proteine.

O alta proteina, numita factor Rhesus (Rh) determina impartirea populatiei in Rh pozitiv sau negativ . Intrucat gena care determina prezenta proteinei Rhesus este prezenta la 85% din populatie, 85% dintre persoane sunt Rh pozitive.

Cum se manifesta? Cand mergem la medic?

Cu totii stim ca nu este bine sa primim sange de la persoane cu alta grupa de sange decat cea pe care o avem. Acesta e motivul pentru care, in caz de accidente, in hemoragii, primul lucru inaintea unei transfuzii este determinarea grupei de sange a pacientului.

Daca o persoana primeste sange ce contine alte proteine de grup decat propriul sange, ea va produce anticorpi impotriva proteinei "straine" si va dezvolta un tip special de "alergie" la acea proteina. De exemplu persoanele cu grup sanguin A, nu au proteina B. Daca ar primi o transfuzie cu sange apartinand grupelor B, sau AB, care contin proteina B, ar face o reactie de incompatibilitate (alergie grava) la proteina B, care ar putea duce chiar la moarte.

Probleme legate de "Rh" apar doar pe parcursul sarcinii. Daca o mama Rh negativa are un copil Rh pozitiv, mama ar putea "reactiona" la sangele copilului si poate produce anticorpi anti-Rh. Cum in mod normal, sangele mamei nu vine in contact cu sangele copilului decat in timpul nasterii, primul copil nu este afectat, de obicei, de aceasta incompatibilitate.

O mama Rh negativa care are un sot Rh pozitiv poate da nastere unui copil Rh pozitiv in 85% din cazuri si unui copil Rh negativ in 15% din cazuri.

Daca copilul este Rh negativ, ca si mama, nu are nici o importanta pentru nasterile urmatoare. Dar daca copilul este Rh pozitiv (ca si tatal) atunci el poate cu ocazia primei nasteri sa-si imunizeze mama (Rh negativa) cu anticorpi anti-Rh ca si in cazul unei transfuzii cu sange Rh pozitiv.

Atunci cand mama va avea si alti copii Rh pozitivi, concentratia anticorpilor materni anti Rh va creste foarte mult. Anticorpii anti-Rh de la mama vor trece, in cursul sarcinilor ulterioare, prin cordonul ombilical la copii si vor produce distrugerii ale globulelor rosii si anemie severa. Distrugerea globulelor rosii din sangele copilului determina acumularea, in cantitate mare, a unui pigment numit bilirubina care poate produce icter (galbinare), cu leziuni cerebrale cu paralizie, orbire, surditate si tulburarea dezvoltarii intelectuale.

Uneori sarcina "se opreste in evolutie" de obicei dupa a 28-a saptamana. Daca sarcina e dusa la termen, copilul se naste colorat galben intens si are ficatul si splina enorme. In paralel, copilul sufera de anemie severa, prin distrugerea hematiilor.

Ajutati medicul sa puna diagnosticul corect !

Este foarte simplu sa ajutam la diagnosticarea acestei situatii. Este suficient sa mergem la medicul de familie si sa ne facem o analiza banala . Pentru gravide, efectuarea grupelor de sange este decontata de Casa de asigurari, deci analiza este gratuita.

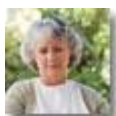
Ce putem face acasa?

Incompatibilitatea nu necesita atentie speciala acasa. Este suficienta urmarirea corecta de catre medicul de familie, a evolutiei sarcinii. Pentru mai multe amanunte, accesati subiectul despre urmarirea sarcinii.

Prezenta unei anumite grupe de sange nu este deloc un semn de boala, este un lucru normal, indiferent de grupa, asa cum este si culoarea parului sau a ochilor, sunt elemente care se mostenesc si se transmit mai departe. Prin urmare nu trebuie sa consideram o grupa de sange ca fiind "mai buna" sau "mai rea" decit alta.

Este bine sa stim ambele grupe de sange (ABO si Rh) , pentru situatiile in care exista incompatibilitati. In cazul unei transfuzii (sange administrat unui bolnav), se va tine intotdeauna cont de grupa de sange.

Analiza grupei de sange se face foarte rapid (secunde) si nu trebuie sa fim ingrijorati ca in prezent nu se mai trece pe buletinul de identitate. Mai mult, atunci cand este foarte urgenta administrarea de sange, pana se stie grupa de sange necesara se poate folosi sange din grupa O (I) care poate fi donator pentru oricine.

Informatii despre tratament

Anemia si excesul de bilirubina pot fi corectate prin exanguino-transfuzii, imediat dupa nastere sau chiar in "burta mamei"(inlocuirea sangelui propriu cu alt sange, prin intermediul cordonului

ombilical). Icterul dispare prin expunerea la ultraviolete imediat dupa nastere. Metoda transforma bilirubina periculoasa intr-una netoxica pentru creier.

Femeile Rh negative pot primi o injectie cu o globulina anti D in saptamana 28-32 de sarcina sau, cel mai tarziu, la 72 de ore dupa nasterea unui copil Rh pozitiv. Odata sensibilizata la proteina D, globulina injectabila nu mai are efect . Imunoglobulinele D trebuie administrate si in cazul unui avort, a unei sarcini extrauterine, sau dupa practicarea unei punctii de recoltare a lichidului amniotic (amniocenteza) la femei Rh negative.

In Romania se gaseste astazi aceasta imunoglobulina, din nefericire ea nu este decontata de Casa de asigurari, iar mamele trebuie sa si-o procure din farmacii. Injectarea ei la timp scuteste atat mama cat si viitorul copil de complicatii.

Important!

Femeile insarcinate trebuie sa se prezinte la medicul de familie impreuna cu sotul, pentru luarea in evidenta a sarcinii si determinarea grupei de sange ABO si Rh-ului, conditii obligatorii pentru sanatatea mamei si a viitorilor copii.

De obicei, incompatibilitatea de grup ABO pune mai putine probleme decat incompatibilitatea RH, dar trebuie urmarita prin analize periodice.

Trebuie, deasemenea subliniat ca prezenta ambelor incompatibilitati atenuaza efectele si NU le accentueaza cum s-ar crede la o prima vedere.

Dr. Sandra Adalgiza Alexiu

Medic Primar

Medicina de familie

Dr. Sandra Adalgiza Alexiu este medic primar MF, absolventa a Facultatii de Medicina Iasi. Coordonator al Conferintei Nationale de Medicina Familiei organizata de Asociatia Medicilor de Familie Bucuresti (AMFB), in parteneriat cu Societatea Nationala de Medicina Familiei (SNMF). Coautor al Agendei medicului de familie Secretar al AMFB si SNMF, conduce departamentul de medicina rurala al SNMF. Redactor sef adjunct la Ziarul Medicului de Familie si Senior Editor la Jurnalul Medicului de Familie (revista AMFB). Moderator al Grupului de discutii de medicina familiei. Profeseaza in cabinetul sau din comuna Jilava, jud. Ilfov.

